

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**«ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ У ГАЛУЗЯХ ВИРОБНИЦТВА І
ПОСЛУГ»**

(для студентів 4 курсу денної і 3 курсу заочної форми навчання напряму
підготовки 6.030509 – "Облік і аудит")

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни
«Економічний аналіз у галузях виробництва і послуг» (для студентів 4 курсу
денної і заочної форми навчання напряму підготовки 6.030509 – "Облік і аудит")
/ Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Г. І. Кизилів. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 14 с.

Укладач: к.е.н., доц.. Г. І. Кизилів

Рецензент: проф., к.е.н. Н. І. Гордієнко

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації
навчального процесу і узгоджена з орієнтованою структурою змісту навчальної
дисципліни ОПП стандарту вищої освіти ХНАМГ і європейською кредитно-
трансферною системою оцінювання (ECTS)

Рекомендовано кафедрою обліку і аудиту (протокол № 1 від 30 серпня 2011 р)

© Г. І. Кизилів, ХНАМГ, 2012

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	4
1 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1 Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2 Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3 Освітньо-кваліфікаційні вимоги	5
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	6
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни	6
2 РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи.....	8
2.2 Зміст дисципліни	8
2.2.1 Розподіл часу за модулями і змістовими модулями.....	8
2.2.2. Лекційний курс	9
2.2.3. Практичні заняття.....	9
2.2.4. Індивідуальні завдання.	10
2.2.5. Самостійна навчальна робота студента	10
2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту	11
2.4 Інформаційно-методичне забезпечення.....	12

ВСТУП

Дисципліна "Економічний аналіз у галузях виробництва і послуг" за освітньо-професійною програмою має статус вибіркової.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- СВО ХНАМГ ОПП (варіативна компонента) напрямку підготовки 6.030509 – "Облік і аудит" галузі знань 0305 – "Економіка та підприємництво", Харків, 2007 р.;

- СВО ХНАМГ ОКХ (варіативна компонента) напрямку підготовки 6.030509 – "Облік і аудит" галузі знань 0305 – "Економіка та підприємництво", Харків, 2007 р.;

- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напрямку підготовки 6.030509 "Облік і аудит" галузі знань 0305 – "Економіка та підприємництво", Харків, 2007 р. (денна форма навчання);

- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напрямку підготовки 6.030509 "Облік і аудит" галузі знань 0305 – "Економіка та підприємництво", Харків, 2008 р. (заочна форма навчання);

Програма ухвалена кафедрою обліку і аудиту (протокол № 1 від 30.08.2011 р.) та Вченою радою факультету економіки і підприємництва (протокол № 1 від 30 серпня 2011 р)

1 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1 **Мета та завдання вивчення дисципліни:** формування аналітичного мислення, уміння та навичок використання аналітичних інструментів для об'єктивної оцінки економічних ситуацій у різноманітних напрямках господарської діяльності, обґрунтування рішень на будь-якому рівні управління, а також виявлення резервів підвищення ефективності діяльності.

1.1.2 **Предмет вивчення у дисципліні:** є особливості діяльності підприємств у різноманітних галузях виробництва і послуг, та спрямування її на досягнення максимальних результатів за умови мінімізації витрат.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Мікроекономіка.	Фінанси підприємства
Статистика.	Стратегічний аналіз
Регіональна економіка	Організація і методика економічного аналізу
Економіка підприємства	Переддипломна практика
Бухгалтерський облік	Дипломне проектування
Інформаційні системи і технології в обліку	

1.2 Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль. Економічний аналіз у галузях виробництва і послуг (2/72)

Змістовні модулі (ЗМ)

ЗМ 1. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства.

1. Значення, завдання, інформаційне забезпечення для аналізу
2. Методика аналізу інвестиційної привабливості об'єктів.
3. Методика аналізу інвестиційних проектів

ЗМ 2. Особливості аналізу зовнішньоекономічної діяльності

1. Значення, завдання, інформаційне забезпечення аналізу зовнішньоекономічної діяльності.
2. Аналіз обсягів, динаміки та структури зовнішньоекономічних операцій.
3. Аналіз рівня виконання зобов'язань за експортними та імпорними контрактами
4. Аналіз ефективності зовнішньоекономічних операцій

1.3 Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері
1	2	3
1. Знання системи аналітичних показників господарської діяльності підприємств, принципів збирання, обробки, зберігання і передачі аналітичної інформації.	Виробнича	контрольно-аналітична

1	2	3
2. Вміння аналізувати: обсяги, динаміку та структуру експортних операцій, рівень виконання зобов'язань за експортними та імпорнтними контрактами	Виробнича	контрольно-аналітична
3. Вміння аналізувати інвестиційну привабливість об'єктів й інвестиційні проекти	Виробнича	контрольно-аналітична
4. Вміння використовуючи показники фінансової і статистичної звітності визначати ефективність видів діяльності.	Виробнича	контрольно-аналітична
5. Вміння узагальнювати результати аналізу Вміння розробляти методичні рекомендації з застосування результатів аналізу.	Виробнича	контрольно-аналітична

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1 Економічний аналіз: Навч. посібник/ М. А. Болух, В.З. Бурчевський, М. Горбаток та ін. За ред. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченко – Вид. 2-е. – К: КНЕУ, 2003. – 556 с.

2 Економічний аналіз: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів спеціальності 7.050.106 “Облік і аудит”. За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП Рута, 2003. – 680 с.

3 Мошенський С.З., Олійник О.В. Економічний аналіз: Підручник / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП "Рута", 2007. – 704 с.

4 Савицкая Г.В. Экономический анализ: Учебник / Г. В. Савицкая. 9-е изд.– М.: Новое издание, 2004.– 640 с.

5 Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства.: Навч. пос. – К.: Знання, 2004. 654 с.

6 Ковальчук М. І. Економічний аналіз діяльності підприємств АПК: Підручник. — К.: КНЕУ, 2005. — 390 с.

7 Кравченко Л. И. Анализ хозяйственной деятельности в торговле: Учебник для вузов. 10-е изд., испр. – М.: Новое знание, 2009. – 512 с.

8 Крылов Э.И., Власова В.М., Журавкова Н.В. Анализ эффективности инвестиционной и инновационной деятельности предприятия: Учеб. пособ.. – 2-е изд., перераб. и допол. – М.: Финансы и статистика, 2003

9 Отенко І.П, Колодізева Т.О., Іванієнко В.В. Особливості економічного аналізу в галузях народного господарства: Навч. посіб. – Х.: ХДЕУ, 2002. – 196 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

Економічний аналіз у галузях виробництва і послуг

Мета вивчення дисципліни: формування аналітичного мислення, уміння та навичок використання аналітичних інструментів для об'єктивної оцінки економічних ситуацій у різноманітних напрямках господарської

діяльності, обґрунтування рішень на будь-кому рівні управління, а також виявлення резервів підвищення ефективності діяльності

Предмет вивчення: особливості діяльності підприємств у різноманітних галузях виробництва і послуг, та спрямування її на досягнення максимальних результатів за умови мінімізації витрат.

Змістовні модулі: аналіз інвестиційної діяльності підприємства; особливості аналізу зовнішньоекономічної діяльності.

Аннотация

Экономический анализ в областях производства и услуг

Цель изучения дисциплины: формирование аналитического мышления, умения и навыков использования аналитических инструментов для объективной оценки экономических ситуаций в разнообразных направлениях хозяйственной деятельности, обоснование решений на каком-нибудь уровне управления, а также выявление резервов повышения эффективности деятельности

Предмет изучения: особенности деятельности предприятий в разнообразных областях производства и услуг, и направление ее на достижение максимальных результатов при условии минимизации расходов.

Содержательные модули: анализ инвестиционной деятельности предприятия; особенности анализа внешнеэкономической деятельности.

Annotation

The economic analysis in branch of production and services

The purpose of the discipline studying: formation of analytical thinking, skills of use of analytical tools for an objective estimation of economic situations in various directions of economic activities, a substantiation of decisions at any level of management, and also revealing of reserves of increase of efficiency of activity.

Studying subject: features of activity of the enterprises in various areas of manufacture and services, and its direction on achievement of the maximum results under condition of minimisation of expenses.

Substantial modules: the analysis of investment enterprise activity; features of the analysis of foreign trade activities

2 РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за напрямками підготовки та видами навчальної роботи

Спеціальність, напря́м (шифр, абрeвіатура)	Всього, кредит/ /годин	Семестр / (триместр) (и)	Години								Екзамен (семестр / триместр)	Залік (семестр / триместр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб.	КР	РГЗ		
6.030509 ОіА (денна форма)	2/72	10	24	12	12		48			30		10
6.050100 ОіА (заочна форма)	2/72	9	10	6	4		62	30			9	

2.2 Зміст дисципліни

Модуль Економічний аналіз у галузях виробництва і послуг
(назва модулю)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства 1/36

Навчальні елементи

1. Значення, завдання, інформаційне забезпечення для аналізу
2. Методика аналізу інвестиційної привабливості об'єктів.
3. Методика аналізу інвестиційних проектів

ЗМ 2. Особливості аналізу зовнішньоекономічної діяльності 1/36

Навчальні елементи

1. Значення, завдання, інформаційне забезпечення аналізу зовнішньоекономічної діяльності.
2. Аналіз обсягів, динаміки та структури зовнішньоекономічних операцій.
3. Аналіз рівня виконання зобов'язань за експортними та імпорними контрактами
4. Аналіз ефективності зовнішньоекономічних операцій

2.2.1 Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Денна форма навчання					
Модуль 1	2/72	12	12		48
ЗМ 1	1/36	6	6		24

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6
ЗМ 2	1/36	6	6		24
Заочна форма навчання					
Модуль 1	2/72	6	4		62
ЗМ 1	1/36	3	2		31
ЗМ 2	1/36	3	2		31

2.2.2 Лекційний курс

Зміст	Кількість годин за напрямом підготовки (шифр, аббревіатура)	
	6.030509 OiA	
	Денне навчання	Заочне навчання
ЗМ 1. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства.	6	3
1. Значення, завдання, інформаційне забезпечення для аналізу	2	-
2. Методика аналізу інвестиційної привабливості об'єктів.	2	1,5
3. Методика аналізу інвестиційних проектів	2	1,5
ЗМ 2. Особливості аналізу зовнішньоекономічної діяльності	6	3
Значення, завдання, інформаційне забезпечення аналізу зовнішньоекономічної діяльності.	2	1
Аналіз обсягів, динаміки та структури зовнішньоекономічних операцій.	2	1
Аналіз рівня виконання зобов'язань за експортними та імпорнтними контрактами	2	1
Аналіз ефективності зовнішньоекономічних операцій		
Разом	12	6

2.2.3 Практичні заняття

Зміст	Кількість годин за напрямом підготовки (шифр, аббревіатура)	
	6.030509 OiA	
	Денне навчання	Заочне навчання
ЗМ 1 Аналіз інвестиційної діяльності підприємства.		
1. Сутність, задачі, об'єкти та предмет аналізу господарської діяльності підприємства. Система економічної інформації для аналізу.	2	2
2. Зміст аналізу за послідовністю та за тематичними напрямками аналітичної роботи.	2	
3. Методика аналізу інвестиційних проектів	2	
ЗМ 2 Особливості аналізу зовнішньоекономічної діяльності		
1. Значення, завдання, інформаційне забезпечення аналізу зовнішньоекономічної діяльності.	1	2
2. Аналіз обсягів, динаміки та структури зовнішньоекономічних операцій.	2	
3. Аналіз рівня виконання зобов'язань за експортними та імпорнтними контрактами	2	
4. Аналіз ефективності зовнішньоекономічних операцій	1	
Разом	12	4

2.2.4 Індивідуальні завдання.

При вивченні даної дисципліни навчальним планом передбачено для студентів денної форми навчання виконання розрахунково-графічного завдання (РГЗ). РГЗ виконується згідно з Методичними вказівками до самостійної роботи і виконання розрахункового завдання з дисципліни "Економічний аналіз у галузях виробництва і послуг" (для студентів 4 курсу денної форми навчання спеціальності 6.030509 "Облік і аудит"). Мета РГЗ - поглибити теоретичні знання дисципліни та набути практичних навичок з факторного аналізу основних економічних показників інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності, виявлення резервів і розробки пропозицій щодо підвищення їх ефективності.

РГЗ складається з 4-завдань.

Обсяг у годинах - 30.

При вивченні даної дисципліни навчальним планом для студентів заочної форми навчання передбачено виконання Контрольної роботи. Контрольна робота виконується згідно з Методичними вказівками до самостійної роботи і виконання контрольної роботи з дисципліни "Економічний аналіз у галузях виробництва і послуг" (для студентів 3 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»). Мета контрольної роботи – поглибити теоретичні знання дисципліни та набути практичних навичок з факторного аналізу основних економічних показників інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності, виявлення резервів і розробки пропозицій щодо підвищення їх ефективності.

Обсяг у годинах - 30.

2.2.5. Самостійна навчальна робота студента

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння матеріалом дисципліни, засвоєння необхідних умінь і навичок у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Під час такої роботи використовується навчальна, спеціальна література, а також тексти лекцій. Специфічною формою самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань у вигляді розв'язування задач, аналізу ситуацій, написання рефератів, аналітичних оглядів та виконання контрольних робіт і РГЗ.

Розподіл часу самостійної роботи

Зміст навчальної дисципліни (теми, підтеми)	Обсяг у годинах		Джерело, стор.
	6.030509		
	Денне навчання	Заочне навчання	
1	2	3	4
ЗМ 1. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства. 1. Значення, завдання, інформаційне забезпечення для аналізу. 2. Методика аналізу інвестиційної привабливості об'єктів. 3. Методика аналізу інвестиційних проектів	24	31	1.1- С. 273-302; 1.2 –С. 569-590

Продовження табл.

1	2	3	4
ЗМ 2. Особливості аналізу зовнішньоекономічної діяльності 1. Значення, завдання, інформаційне забезпечення аналізу зовнішньоекономічної діяльності. 2. Аналіз обсягів, динаміки та структури зовнішньоекономічних операцій. 3 Аналіз рівня виконання зобов'язань за експортними та імпорнтними контрактами 4. Аналіз ефективності зовнішньоекономічних операцій	24	31	1.1- С. 505-525; 1.2 –С. 591-616
Разом	48	62	

2.3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Денна форма навчання

Види та засоби контролю		Розподіл балів, %
Поточний контроль зі змістових модулів		
ЗМ 1	Тестовий контроль № 1	30
ЗМ 2	Тестовий контроль № 1 Виконання та захист РГЗ	40
Підсумковий контроль з модулю		
ПМК (письмовий)		30
Разом за модулем		100%

Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
більше 90-100 включно	Відмінно	A
більше 80-90 включно	Добре	B
більше 70-80 включно		C
більше 60-70 включно		D
більше 50-60 включно	Задовільно	E
більше 25-50 включно		FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Заочна форма навчання

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)		Розподіл балів, %
1		2
	Поточний контроль	
	Виконання контрольної роботи	20

Продовження табл.

1	2
Підсумковий контроль з модулю	
Підсумковий контроль ПМК (письмовий)	80
Всього за модулем	100%

2.4 Інформаційно-методичне забезпечення

	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	Теми, де застосовується
1	2	3
	1. Основна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1	Економічний аналіз: Навч. посібник/ М. А. Болюх, В.З. Бурчевський, М. Горбаток та ін. За ред. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченко – Вид. 2-е. – К: КНЕУ, 2003. – 556 с.	1
2	Економічний аналіз: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів спеціальності 7.050.106 “Облік і аудит”. За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП Рута, 2003. – 680 с.	1-2
3	65.053я7 Любушин Н.П. и др. Анализ финансово-экономической деятельности предприятий. Учебн. пособие для вузов/ под ред. Н. П. Любушина.– М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 471 с.	1-2
4	65.053я С13 Савицкая Г.В. Экономический анализ: Учебник / Г. В. Савицкая. 9-е изд.–М.: Новое издание, 2004.– 640 с.	1-2
5	65.053я7 С13 Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства.: Навч. пос. – К.: Знання, 2004. 654 с.	1-2
	2. Додаткові джерела	
1	Ришар Ж. Аудит и анализ хозяйственной деятельности предприятия / Пер. с франц. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997.– 375 с.	1-2
2	Тарасенко Н.В. Економічний аналіз. Навч. посібник. 3-е видання. – Львів.: Новий світ, 2004. – 344 с.	1-2
3	65.053я7 Б19 Баканов М.И., Шеремет А.Д. Теория экономического анализа.: Учебник. – М.: Финансы и Статистика, 2002. – 416 с.	1-2
	3. Методичне забезпечення Реєстр методичних вказівок, планів семінарських занять, інструкцій до лабораторних робіт, комп’ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1	Кизилів Г.І. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни "Економічний аналіз у галузях виробництва і послуг" (для студентів 4 курсу денної і 3 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит"). – Харків: ХНАМГ, 2012. – с.	1-2

Продовження табл.

1	2	3
2	Кизилов Г.І. Методичні вказівки до самостійної роботи і виконання розрахункового завдання з дисципліни "Економічний аналіз у галузях виробництва і послуг" (для студентів 4 курсу денної форми навчання напряму підготовки 6.030509 "Облік і аудит". – Харків: ХНАМГ, 2012. – с.	1-2
3	Методичні вказівки до самостійного вивчення і виконання контрольних завдань з дисципліни "Економічний аналіз у галузях виробництва і послуг" (для студентів 3 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.030509 "облік і аудит"). – Харків: ХНАМГ, 2012. – с.	1-2

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни
та робоча програма навчальної дисципліни

«Економічний аналіз у галузях виробництва і послуг»

(для студентів 4 курсу денної і 3 курсу заочної форми навчання напряму
підготовки 6.030509 – "Облік і аудит")

Укладач: **КИЗИЛОВ** Геннадій Іванович

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2011, поз. 360 Р

Підп. до друку 17.04.2012 р.
Друк на ризографі
Тираж 10 пр.

Формат 60x84/16
Ум. друк. арк. 1,2
Зам. № 8100

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.